

Õiguskantsler

Teie 09.03.2021 nr

Meie 08.04.2021 nr 14-1/210699/2102476

Õpetaja tervise kaitse distantsõppe ajal

Lugupeetud avaldaja

Kirjutasite, et distantsõpe seab ohtu õpetajate tervise, kuna videotundide tegemine tähendab pidevat arvuti kasutamist. Sellele järgneb veel järgmise päeva tundide ettevalmistamine. Leidsite, et laste heaolu kõrval tuleb kaitsta ka õpetajate tervist. Küsisite, kuidas saavad õpetajad kaitsta oma õigust puhkeajale ja keelduda tervist kahjustavast tööst.

Tänan, et sellele probleemile tähelepanu juhtisite.

Tööandjal (koolil) tuleb tagada õpetajate tervise kaitse ka siis, kui kool rakendab distantsõpet. [Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse](#) (TTOS) järgi peab tööandja kaitsma töötajat mh füsioloogiliste (nt üleväsimust põhjustavad sundasendid) ja psühhosotsiaalsete (nt stressi põhjustav töökorraldus) ohutegurite eest. Muutunud oludes tuleb koolil õpetajate töökeskkonna ja töötamise tingimusi analüüsida, leida tervist kahjustada võivad tegurid ja seejärel võtta meetmeid, et tervise kahjustamist vältida. Samuti tuleb tööandjal juhendada õpetajaid, et nad saaksid ka ise tervisekahjusid vähendada (nt teha arvutiga töötamisel liikumispause, valida õige istumisasend ja kaugus arvutiekraanist). Kui kool ja õpetaja lepivad kokku kaugtöös, peaks seda kokkulepet sõlmides läbi mõtlema ja läbi rääkima ka kaugtöö tingimused: näiteks milliseid töövahendeid saab õpetaja kasutada, kas ja kuidas saab kool õpetajale töös tuge ja abi pakkuda.

[Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse](#) § 75 lõike 3 järgi jaguneb õpetaja tööaeg vahetu õppekasvatustöö ja teiste, töölepingust, ametijuhendist ja töökorralduse reeglitest tulenevate või tööandja antud ülesannete vahel. Õpetaja tööaeg on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 22.08.2013 määrusega nr 125 „[Haridustöötajate tööaeg](#)“. Määruse järgi on lühendatud täistööaja kestus seitse tundi päevas ehk 35 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul. See kehtib teiste hulgas põhikooli ja gümnaasiumi klassiõpetaja ja aineõpetaja töö kohta. Niisiis peab õpetajal olema võimalik täita oma tööülesanded tööaja piires.

Kokkuvõttes, distantsõppe ajal on tööandjal samasugune kohustus töötaja tervist kaitsta nagu tavaõppe ajal. Kas ja mida peaksid koolijuhid õpetaja tervise kaitseks täpsemalt ette võtma, saab öelda iga konkreetse juhtumi asjaolusid arvestades.

Kuna seni ei ole koolides nii pikalt distantsõpet rakendatud nagu praegu, võib koolidel olla vähe kogemusi ja teadmisi, milliseid õpetajate tervise kaitsega seotud probleeme tekib ja kuidas neid

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

lahendada. Tööandja võib tervisekaitse küsimustes saada abi [Tööinspeksioonilt](#) (mh töökeskkonna konsultandi nõustamisteenus). Asjakohast infot leiab ka Tööelu portaalist (vt huvi korral ka haridusvaldkonna töökeskkonna [juhendmaterjale](#) ja kontoritöö [juhendmaterjale](#)).

Õpetajal tuleks töötervishoiu murega esmalt pöörduda kooli juhtkonna poole. Kui tööandja ei võta midagi ette, et töötaja tervist kaitsta, on võimalus pöörduda [Tööinspeksiooni](#) poole. Tööinspeksiooni üks ülesanne on teha järelevalvet tööohutus- ja töötervishoiunõuete täitmise üle (vt täpsemalt Tööinspeksiooni [kodulehelt](#)).

Edastan selle kirja teadmiseks ka Tööinspeksioonile, Sotsiaalministeeriumile ning Haridus- ja Teadusministeeriumile. Ilmselt hakkab vähemalt osa koole ka edaspidi kasutama distantsõpet varasemast oluliselt ulatuslikumalt. Seetõttu võib olla vajalik õpetajate töötingimused ja töötervishoiuküsimused laiemalt läbi arutada.

Loodan, et selgitusest on Teile abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Koopia (avaldaja andmeteta): Tööinspeksioon
Sotsiaalministeerium
Haridus- ja Teadusministeerium